

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом вересня 2020 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 03 квітня 2020 року № 46	128	02.09.2020	<p>НБУ дозволив:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відтермінувати для системно важливих банків кінцевий термін подання планів відновлення діяльності з 1 жовтня до 1 грудня 2020 року; • не включати до планів відновлення діяльності перелік критичних функцій (припинення яких може загрожувати фінансовій стабільності України або мати суттєвий негативний вплив на її економіку); • подати плани відновлення діяльності тільки у електронному вигляді з відповідним електронним підписом. 	Стабілізація роботи банків в умовах кризи

<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	<p>129</p>	<p>03.09.2020</p>	<p>НБУ врегулював низку питань, пов'язаних із порядком відкриття та закриття рахунків клієнтів банків, а також залученням банками вкладів (депозитів) на рахунки вкладників, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ передбачив можливість віддаленого встановлення ділових відносин між банком та клієнтом з дотриманням вимог, встановлених нормативно-правовим актом НБУ з питань фінансового моніторингу; ▪ надав банкам право закривати поточні рахунки клієнта за наявності підстав, передбачених законодавством з питань фінансового моніторингу; ▪ заборонив банкам закривати поточні рахунки клієнтів у разі якщо грошові кошти, що знаходяться на рахунку клієнта, заморожені (зупинені) відповідно до законодавства з питань фінансового моніторингу. <p>Крім того, регулятор встановив порядок:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ відкриття та закриття рахунків інвесторів – юридичних осіб-резидентів за угодами про розподіл продукції; ▪ залучення банками вкладів (депозитів) від фізичних осіб-підприємців, юридичних осіб-нерезидентів, представництв юридичних осіб-нерезидентів в Україні (включно з інвесторами за угодою про розподіл продукції на території України) та здійснення операцій за ними; ▪ випуску та погашення ощадних (депозитних) сертифікатів, номінованих у банківських металах. <p>Також НБУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ скасував вимогу про необхідність подання до банку фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, копії документа, що підтверджує взяття її на облік відповідним контролюючим органом. Тож банки самостійно отримуватимуть такі відомості з даних, що оприлюднені на офіційному вебсайті Державної податкової служби України; ▪ дозволив фізичним особам підписувати договори цифровим власноручним підписом; ▪ зобов'язав інвесторів (фізичних і юридичних осіб, банки) та номінальних утримувачів подавати до банку копію документа про їх взяття на облік у контролюючому органі. 	<p>Приведення нормативної бази у відповідність до діючого законодавства</p>
--	------------	-------------------	--	---

Про затвердження Змін до Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків	130	04.09.2020	<p>НБУ розширив критерії прийнятності забезпечення за кредитами для екстреної підтримки ліквідності . Зокрема, реалізовані такі зміни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відтепер заставою за ELA можуть виступати майнові права за кредитними договорами з юридичними особами не тільки в гривні, але й в іноземній валюті – доларах США та євро – з пониженими коригуючими коефіцієнтами; • до переліку прийнятної застави також включені майнові права за кредитними договорами з юридичними особами п'ятого класу (раніше – не нижче четвертого). <p>Водночас НБУ уточнив підстави для відмови банку в укладанні генерального договору щодо ELA та в наданні такого кредиту. Зокрема, це стосуватиметься випадків, коли можливого обсягу ELA з урахуванням запропонованого банком забезпечення, буде недостатньо для покриття прогнозного тимчасового дефіциту ліквідності банку.</p>	Попередження негативного впливу коронакризи на фінансову стабільність.
Про затвердження Змін до Правил бухгалтерського обліку банками України операцій з чеками в іноземній валюті	131	07.09.2020	Зміни стосуються обліку комісійних винагород за оброблення дорожніх чеків та використання транзитних рахунків	Вдосконалення порядку бухгалтерського обліку банками України операцій з чеками в іноземній валюті
Про затвердження Змін до Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні	132	09.09.2020	Зміни переважно складаються з доповнень щодо рахунків «ескору»	Забезпечення ефективного контролю за дотриманням банками нормативів обов'язкового резервування

Про затвердження Змін до Положення про електронні гроші в Україні	133	11.09.2020	<p>НБУ осучаснив регулювання ринку електронних грошей та гармонізував його із законодавством України та Європейського Союзу в сфері здійснення фінансового моніторингу.</p> <p>Ключові зміни:</p> <p>Банки повинні будуть здійснювати заходи з належної перевірки користувачів електронних грошей, у тому числі їх ідентифікацію та верифікацію, як і під час відкриття рахунків. Перекази з використанням електронних грошей мають супроводжуватися інформацією про платника та отримувача. Крім цього, регулятор визначив умови, за яких належна перевірка користувачів не потрібна. Для ідентифікованих та верифікованих користувачів електронних гаманців НБУ скасовує обмеження, встановлені раніше щодо сум електронних грошей, на які можуть здійснюватися розрахунки та перекази. На поповнюваному електронному гаманці може зберігатися максимальна сума в розмірі 400 000 грн; на непоповнюваному – 5 000 грн.</p> <p>Щоб мінімізувати ризики неправомірного використання електронних грошей, регулятор посилив вимоги щодо контролю за діяльністю комерційних агентів</p> <p>Щоб підвищити захист прав користувачів електронних грошей, регулятор також встановив низку вимог до банків-емітентів електронних грошей.</p>	
Про внесення змін до Положення про порядок проведення перевірок щодо дотримання об'єктами нагляду (оверсайта) вимог законодавства України з питань діяльності платіжних систем в Україні	134	11.09.2020	<p>На період карантину або інших обмежувальних заходів регулятор передбачив можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснювати перевірки об'єктів оверсайта, уключених до плану проведення перевірок, у безвізній формі; корегувати план проведення перевірок, урахувавши фактичні можливості їх проведення з огляду на обмежувальні заходи. 	Забезпечення контролю за дотриманням вимог законодавства на період карантину
Про затвердження Змін до Інструкції про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань	135	21.09.2020	Внесено зміни у визначення в термінів та до глави 2 Інструкції	Вдосконалення нормативно-правових актів, які встановлюють порядок ведення бухгалтерського обліку в банках України

<p>Про внесення змін до тарифів на депозитарні послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України, а також на послуги щодо обліку і обігу депозитних сертифікатів Національного банку України</p>	136	22.09.2020	<p>Зміна тарифів за здійснення операцій з державними цінними паперами</p>	<p>вдосконалення політики ціноутворення</p>
<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	137	24.09.2020	<p>Зміни внесено до постанови Правління НБУ від 09.07. 2019 року № 90 «Про особливості здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України у 2019 році» та до Постанови Правління НБУ від 13 липня 2020 року № 100 «Про особливості здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України у 2020 році та контролю за виконанням банками програм капіталізації/реструктуризації, погоджених за результатами проведеної у 2019 році оцінки стійкості, у зв'язку з установам карантину та запровадженням обмежувальних заходів" .</p> <p>Банк, щодо якого оцінка стійкості у 2019 році проводилась із застосуванням трьох етапів, за результатами якої НБУ визначив необхідний рівень нормативів достатності капіталу, забезпечує дотримання необхідного рівня нормативів достатності капіталу до 31 грудня 2020 року. Заходи впливу не застосовуються, якщо недосягнення необхідного рівня нормативів достатності капіталу/невиконання заходів, спричинено негативним впливом карантину на показники діяльності банку та/або його боржників/контрагентів.</p> <p>Оцінка стійкості банків за 2020 рік буде здійснюватись із застосуванням одного (першого) етапу оцінки стійкості</p>	<p>Мінімізація негативного впливу карантинних обмежень на банківську систему під час оцінки стійкості банків у 2020 році</p>